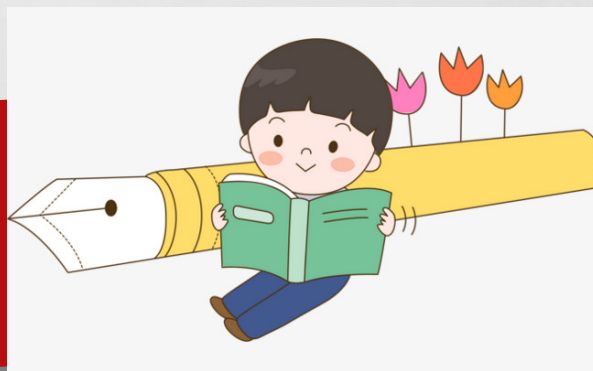

ส่วนประกอบและโครงสร้าง
ของวรรณกรรมบันเทิงคดี

ส่วนประกอบของวรรณกรรมบันเทิงคดี

- คำโครงเรื่อง
- ตัวละคร
- ฉาก
- แก่นเรื่อง
- ทักษะ
- ท่วงทำนองการเขียน

ตัวอย่างเค้าโครงเรื่อง

เรื่อง “หมีน้อยเข้าเมือง” ของดวงดาว ทิฆัมพร

1. หมีน้อยอาศัยอยู่กับพ่อและแม่ในป่าลึก พ่อสอนหมีน้อยว่าป่าเป็นของสัตว์ป่า อย่าออกจากป่าไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น
2. ต่อมาป่าถูกบุกรุกทำลาย เกิดความแห้งแล้ง หมีน้อยอดอยาก จึงตัดสินใจออกจากป่า จะไปอยู่เมือง
3. ระหว่างทางหมีน้อยพบช้าง ชวนให้ช้างไปด้วยกัน แต่ช้างปฏิเสธ ช้างบอกหมีน้อยว่า ป่าคือที่อยู่ของสัตว์ป่า

ตัวอย่างเค้าโครงเรื่อง

เรื่อง “หมिन้อยเข้าเมือง” ของดวงดาว ทิฆัมพร

4. หมिन้อยเดินทางไปถึงเมือง หวังจะได้พบอาหาร แต่ต้องผิดหวัง
5. ในเมือง หมिन้อยพบม้าลาย จึงถามม้าลายถึงแหล่งอาหาร ม้าลายบอกว่าไม่มี และแนะนำให้หมिन้อยหางานทำ
6. หมिन้อยไม่เข้าใจเรื่องงานว่าเกี่ยวข้องกับแหล่งอาหารอย่างไร
7. หมिन้อยหิวมาก ได้พบสิงโตก็ถามหาแหล่งอาหารอีก สิงโตบอกว่าอยู่ในเมืองของทุกอย่างต้องใช้เงินซื้อ ถ้าต้องการอาหารก็ต้องหางานทำก่อน จึงจะได้เงินมาซื้ออาหารกิน

ตัวอย่างเค้าโครงเรื่อง

เรื่อง “หมिन้อยเข้าเมือง” ของดวงดาว ทิฆัมพร

8. หมिन้อยสงสัยว่าในเมืองไม่มีแหล่งอาหารและป่าไม้สำหรับสัตว์ป่า
เลยหรือ หมิน้อยหิวจนเป็นลม

9. เมื่อฟื้นขึ้นจึงรู้ว่าตนอยู่ในสวนสัตว์ สัตวแพทย์ของสวนสัตว์บอก
ว่าในเมืองมีสวนสัตว์เท่านั้นที่ช่วยคุ้มครองและดูแลสัตว์ป่า

10. หมิน้อยหนีจากสวนสัตว์ เขาเข้าใจแล้วว่าเหตุไรพ่อแม่จึงสั่ง
ไม่ให้หมิน้อยออกจากป่า ป่าเท่านั้นที่เป็นที่อยู่ของสัตว์ป่า

ตัวอย่างเค้าโครงเรื่อง

เรื่อง “หมีน้อยเข้าเมือง” ของดวงดาว ทิฆัมพร

11. หมีน้อยกลับมาที่ป่า ได้พบว่าป่าได้เขียวขจีขึ้นอีกครั้ง ช้างบอก
ว่าป่าได้รับความคุ้มครองแล้ว สัตว์ป่าก็ได้รับความคุ้มครองด้วย ต่อ
แต่นี้สัตว์ป่าจะอยู่ในป่าอย่างมีความสุข เมื่อพบว่าเมืองไม้ไซที่อยู่ของ
สัตว์ หมีน้อยก็กลับไปอยู่ป่าบ้านของเขาตามเดิม

ตัวละคร (CHARACTERS)

ตัวละครเป็นศูนย์กลางของเรื่อง เรื่องราวและเหตุการณ์ที่ผู้แต่งสร้างเป็นเค้าโครงเรื่องขึ้น จะผูกพันวนเวียนอยู่ที่ตัวละคร ถ้าไม่มีตัวละครก็คงไม่มีเรื่องราวที่จะบอกเล่าแก่ผู้อ่าน

ตัวละคร

1. ตัวละครที่มีลักษณะเพียงด้านเดียว
(FLAT CHARACTER)
2. ตัวละครที่มีหลายลักษณะ (ROUND CHARACTER)

ตัวอย่างตัวละคร เรื่อง เจ้ากบปากกว้าง

ของ มานพ ถนอมศรี

ในสระแห่งหนึ่ง กบน้อยตัวหนึ่งขึ้นชมกับฤดูฝนแรกที่
มันเพิ่งได้พบ มันมองเห็นเงาของตัวเองในน้ำ มองเห็นปากที่
กำลังหัวเราะของตัวเอง เห็นว่าช่างกว้างใหญ่และสวยงาม มัน
อยากรู้ว่าสัตว์อื่นจะมีปากที่กว้างใหญ่และสวยงามเท่าปากของ
มันไหม

กบน้อยเที่ยวอวดปากที่กว้างและสวยงามของมันกับแมลง วัว และไก่ด้วยความภาคภูมิใจ และเยาะเย้ยแมลง วัว และไก่ ว่ามีปากที่น่าเกลียดอะไรเช่นนั้น

กบน้อยกลับมาที่สระน้ำ ได้พบงูและเย้ยหยันงูว่าปากเล็กเช่นนี้จะกินอาหารได้อย่างไร งูแสดงวิธีการกินอาหารให้ดูโดยอ้าปากกว้างจับเจ้ากบน้อยไว้ทั้งตัว

กว่าจะรู้ว่าปากของใครย่อมดีและเหมาะสมสำหรับตนเองก็สายไปเสียแล้ว กบน้อยตกเป็นเหยื่อของงูด้วยความหลงตัวเองแท้ๆ

ฉาก (SETTING)

- ฉาก คือ เวลาและสถานที่ที่เรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นตามเค้าโครงเรื่อง
- หนังสือภาพประกอบเรื่องต่างๆ ไปก็มักจะแนะนำฉากเพียงสั้นๆ แล้วเข้าเรื่องอย่างรวดเร็ว ภาพประกอบจะมีบทบาทอย่างสำคัญในการสร้างฉาก

การบรรยายฉากในเรื่อง “เจ้ากบปากกว้าง”

ของ มานพ ถนอมศรี

ฤดูฝนอันชุ่มฉ่ำเวียนมาถึงอีกครั้งหนึ่ง หลังจากฤดูร้อนแสน
อบอ้าวผ่านพ้นไป

ลำคลอง หนอง บึง เจ็งบึงไปด้วยน้ำที่หยดหยาดลงมาจาก
ท้องฟ้า บัวสายทะเลิ่งน้ำขึ้นชูดอก อวดใบเขียวสดเหนือผิวน้ำ ปู ปลา
กบ เขียด และมวลสัตว์น้ำระเริงรินดำผุดดำว่ายอย่างมีความสุข

น้ำใหม่หอมเย็นและมีคุณค่าต่อสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในน้ำ โลกใหม่ที่
เต็มไปด้วยความสดชื่นได้หวนกลับมาอีกครั้ง หลังจากความแห้งแล้ง
ครอบคลุมเป็นเวลานาน

แก่นเรื่อง (THEME)

แก่นเรื่อง คือ ความหมายที่สรุปได้จากการอ่านงานเขียน เช่น
เทพารักษ์กับคนตัดไม้   แก่นเรื่อง คือ โลกมหากาฬหาย

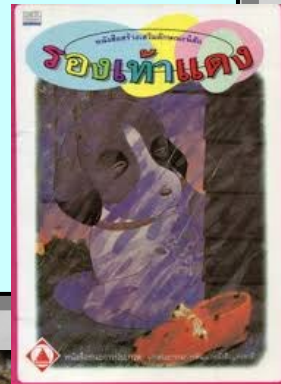
ทัศนะ (POINT OF VIEW)

ทัศนะ คือ มุมมองที่มีต่อเรื่องราวที่เกิดขึ้นในงานเขียน ซึ่งเกิดจากการที่ผู้เขียนเลือกผู้เล่าเรื่องให้เป็นผู้สะท้อนเรื่องราว

ตัวอย่างการแสดงทัศนะบุรุษที่ 1 เรื่อง รongเท้าแดง ของ นพดล จันทรพิชญ

ตัวฉันคือ รongเท้าเด็ก คู่เล็กสวย
เจ้าของร้าน วางโซว์ โก้กว่าใคร

สีแดงด้วย มีโบขาว วาวสดใส
คนผ่านไป ผ่านมา พากันดู

ท่วงทำนองการเขียน (STYLE)

ท่วงทำนองการเขียน คือ การเลือกใช้คำและประโยคเรียบเรียงเป็นเรื่องราวขึ้นมา ซึ่งมีผลให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

การใช้ภาษาที่เหมาะสมสามารถสร้างตัวละครให้เด่น สามารถสร้างฉากที่ประทับใจ และสร้างความรู้สึกละเอียดอ่อนต่าง ๆ แก่ผู้อ่านตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ตัวอย่างท่วงทำนองการเขียน

เรื่อง หมินน้อยกลับใจ ของมรียา เจียมรัตน์นะ

ยามค่ำคืนเดือนหงาย บรรดาดวงดาวต่างๆ ช่วยกันส่อง
แสงระยิบระยับประดับบนท้องฟ้าสวยงามนัก ลมเย็นพัดปลิว
โชยมาระเรื้อย...

ตัวอย่างท่วงทำนองการเขียน

เรื่อง ลูกเต่าบกกับลุงเต่าน้ำ ของน้ำพรม พินิจวรรณศิลป์

เป็นเวลาหลายวันแล้วที่ลูกเต่าบกตัวหนึ่งเดิน
ตัวมเตี้ยมออกจากป่าที่เหลือแต่ตอไม้ ผ่านผืนดินที่
แตกกระแหง ข้ามลำธารที่แห้งขอด เพื่อค้นหาดินแดนที่มี
ความอุดมสมบูรณ์ มีอาหารที่มันโปรดปราน มีทุ่งหญ้า
ให้มันคลานเล่น มีความปลอดภัยจากสัตว์ร้าย และที่
สำคัญมีเพื่อนที่รู้จักตัวหนึ่ง เพื่อจะได้พูดคุยหยอก
ล้อเล่นกันในยามเหงา

ตัวอย่างท่วงทำนองการเขียน

เรื่อง ลูกเต่าบกกับลุงเต่าน้ำ ของน้ำพรม พินิจวรรณศิลป์

แล้ววันหนึ่ง ลูกเต่าบกตัวนั้นก็เดินทางมาถึงบึงน้ำ
กว้างใหญ่ ลูกเต่าบกคลานตัวมเตี้ยมไปยังบริเวณริมน้ำ
ด้วยความดีใจ มันยิ้มให้กับน้ำใส เอียงคอมองใบบัว
โอนเอนโยกไหวเมื่อต้องสายลม...

บรรณานุกรม

สมพร จารุณี. (2538). คู่มือการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก.

กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

